

DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p. dn. 2 marca 1944r

No. 27

OFICJALNE PROPOZYCJE ROSJI DLA FINLANDII

Londyn, 1.III. Wczoraj wieczorem ogłoszone zostały w Moskwie warunki zawieszenia broni dla Finlandii. Oficjalny komunikat rządu sowieckiego stwierdza, że warunki te wręczył ambasador sowiecki w Sztokholmie pani Kołkontaj przedstawicielowi Finlandii Paasikivi, upoważnionemu przez rząd fiński do stwierdzenia na jakich warunkach Finlandia mogłaby wycofać się z wojny. Warunki sowieckie dla Finlandii są następujące:

1/ Zerwanie stosunków z Niemcami i internowanie znajdujących się na terytorium Finlandii wojsk, okrętów i statków niemieckich; gdyby rząd fiński uważał, że wykonanie tego ostatniego warunku jest ponad jego siły - Związek Sowiecki gotów jest ofiarować pomoc swej armii lądowej i lotnictwa.

2/ Przywrócenie traktatu sowiecko-fińskiego z 1940 r. i natychmiastowe wycofanie wojsk fińskich do linii granicznej, ustalonej tym traktatem.

3/ Bezwzględny powrót jeńców i wszystkich osób cywilnych, zarówno obywateli sowieckich jak i państw sprzymierzonych, znajdujących się w obozach koncentracyjnych i na robotach.

4/ Częściowa demobilizacja armii fińskiej omówiona zostanie w toku rokowań w Moskwie.

5/ Kwestia kompensaty dla Związku Sowieckiego szkód wynikłych na skutek działań wojennych oraz okupacji terytorium sowieckiego przez wojska fińskie pozostaje otwartą do rokowań w Moskwie.

6/ Kwestia rejonu Petsamo pozostaje również otwarta do konferencji moskiewskiej.

Paasikivi poinformowany został przez przedstawicielkę rządu sowieckiego, jak stwierdza komunikat Moskwy, że w wypadku przyjęcia powyższych warunków przez Finlandię rząd sowiecki gotów jest przyjąć przedstawicieli fińskich w Moskwie dla rokowań o zawarcie konkretnej umowy. Komunikat sowiecki zaprzecza jakoby Rosja żądała od Finlandii bezwzględnej kapitulacji oraz podkreśla, że nie wysunięto żądania okupacji Helsinek ani też innych miast fińskich.

Jak odbywały się rokowania?

Londyn 1.III. Z Moskwy donoszą, że aczkolwiek formalne rokowania fińsko-sowieckie nie rozpoczęły się, ale poczyniono do nich przygotowania, które miały przebieg następujący:

W połowie lutego Paasikivi nawiązał pertraktacje z p.Kołkontaj za pośrednictwem pewnego przemysłowca szwedzkiego. Postawił on w pierwszym rzędzie pytanie, czy Sowiety chcą pertraktować z obecnym rządem fińskim. Odpowiedź brzmiała, że aczkolwiek Rosja nie ma powodu do specjalnego zaufania w stosunku do obecnego rządu fińskiego, to jednak w interesie pokoju i ogólnej sprawy sprzymierzonych gotowa jest podjąć pertraktacje. Na drugiej konferencji wręczono Paasikivi warunki zawieszenia broni.

W oczekiwaniu na odpowiedź Finlandii.

Londyn 1.III Po 2-ach tajnych posiedzeniach parlamentu fińskiego ogłoszono, że przyjęte zostało oświadczenie premiera w sprawie rokowań z Rosją. Nie wiadomo dotychczas, czy parlament wypowiedział się za przyjęciem

proponowanych warunków, czy też przeciwnie. Rozgłoszonia fińska nie ogłosiła propozycji sowieckich.

Sztokholm 1.III Stolica Szwecji pełna jest pogłosek na temat sytuacji w Finlandii. Podkreśla się tutaj, że usiłowania rządu fińskiego w kierunku uzyskania na czasie napotkały na stanowcze żądanie Moskwy powzięcia natychmiastowej decyzji. Frakcje parlamentarne poszczególnych partii fińskich obradują bez przerwy, jednocześnie odbywają się narady dowódców wojskowych pod przewodnictwem Mannerheima. Tarcia między zwolennikami a przeciwnikami zawarcia pokoju są coraz silniejsze. Kursują pogłoski, że Finlandia żąda gwarancji W.Brytanii, St.Zjednoczonych i Szwecji, że Rosja dotrzyma warunków proponowanej umowy. W Sztokholmie wyrażają przekonanie, że odpowiedź fińska nastąpi dopiero w przyszłym tygodniu.

Opinia o warunkach Moskwy

Londyn 1.III. Koła polityczne Londynu przyjęły propozycje Moskwy z zadowoleniem, uważając je za łagodne. Prasa brytyjska doradza Finlandii, aby przyjęła

te warunki; pisma podkreślają, że Finlandia zdecydować musi się szybko, a gdyby odrzuciła propozycje sowieckie - w przyszłości czekałaby ją tylko bezwzględna kapitulacja

Nacisk niemiecki na Finlandię.

Sztokholm 1.III Nacisk Berlina na rząd fiński jest coraz gwałtowniejszy. Specjalny wysłannik Hitlera wraz z gen. Dietlem i posłem niemieckim w Helsinkach odwiedził prezydenta republiki, marsz. Mannerheima i ministra spraw zagranicznych. Krają pogłoski o prawdopodobnym wyjeździe do Helsinek Goeringa, który przywiezie ma specjalne memorandum. Podobnie już w ubiegłym tygodniu Berlin wywierał na rząd fiński nacisk w kierunku wstrzymania się od powzięcia ostatecznej decyzji.

Helsinki 1.III Propaganda niemiecka usiłuje za pośrednictwem kontrolowanych przez siebie agencji prasowych szerzyć wiadomości o "bezw warunkowej" wierności Finlandii, która walczyć będzie u boku swego niemieckiego sprzymierzeńca cokolwiek miałyby się wydarzyć. Podpisanie niemiecko-fińskiego układu handlowego komentowane jest przez Berlin jako dowód przyjaźni między obu narodami.

Londyn 1.III W audycjach krajowych radio niemieckie nie podało wiadomości o propozycjach sowieckich dla Finlandii. Agencje niemieckie zamieściły tekst oświadczenia sowieckiego, opuszczając niewygodne dla Berlina ustępy.

Sztokholm 1.III Na dzisiejszej konferencji prasowej w ministerstwie spraw zagranicznych w Berlinie korespondenci prasy szwedzkiej postawili pytanie, jakie jest stanowisko Niemiec wobec pertraktacji w Sztokholmie. Rzecznik niemiecki odpowiedział, że w najbliższym czasie spodziewać się należy w tej sprawie oświadczenia rządu Rzeszy.

NATARCIA NIEMIECKIE NA FRONCIE ANZIO

Londyn 1.III Wzmocniona XIV armia niemiecka przygotowuje się do trzeciego natarcia na przyczółek pod Anzio celem zepchnięcia wojsk sprzymierzonych do morza. W dniu wczorajszym zaznaczyła się silna presja wojsk niemieckich na wschodnim odcinku przyczółka. W nocy z poniedziałku na wtorek Niemcy usiłowali dwukrotnie dojść do linii sojuszników. Przez cały dzień czynne były dalekonośne działa niemieckie. Mimo ostrzeliwania wybrzeży przez artylerię niemiecką wyładowywanie sprzętu i zapatrzenia dla wojsk sprzymierzonych odbywało się bez przerwy. Lotnictwo sojuszników odbyło wczoraj około 700 wypadów atakując koncentracje wojsk niemieckich i stanowiska artylerii, ponadto bombardowano lotniska w Viterbo oraz linie komunikacyjne. Nad przyczółkiem pod Anzio ukazało się wczoraj około 30 maszyn niemieckich. Sprzymierzeni zestrzelili 6 z nich. Straty lotnictwa sojuszników wyniosły 6 maszyn.

WALKI NA PRZEDMIEŚCIACH PSKOWA

Moskwa, 1.III Zacięte walki toczą się na północnych i wschodnich przedmieściach Pskowa. Artyleria sowiecka bombarduje linie kolejowe prowadzące do miasta, a drogi, które wycofują się wojska niemieckie zatłoczone są rozbitymi pojazdami mechanicznymi. Na południo-wschód od Pskowa oddziały sowieckie znajdują się w odległości 8 km od linii kolejowej Psków-Połock. Ze Sztokholmu donoszą, że Rosjanie przekroczyli jezioro Peipus i ustanowili przyczółki na zachodnim jego brzegu na terytorium Estonii. W Żuku Dniepru wojska sowieckie posuwają się na 50-kilometrowym froncie w kierunku rzeki Ingulec.

Jerozolim 1.III Wieczorny komunikat sowiecki donosi, że Rosjanie rozpoczęli nową ofensywę w rejonie Narwy. Przecięta została linia kolejowa Narwa-Tallin; na linii tej zajęto stację w odległości 15 km na zachód od Narwy. Oddziały sowieckie przeszły rzekę Narwę i na zachodnim jej brzegu ustanowiły przyczółek szerokości 35 km i głębokości 15 km. Niemcy donoszą o nowych natarciach sowieckich na zachód od Berdyczowa.

Moskwa, 1.III Ostatnie doniesienia z frontu północnego mówią o przecięciu przez wojska sowieckie linii kolejowej Psków-Połock

RÓŻNE WIADOMOSCI W SKRÓCIE

- Nowy prosiowy rząd argentyński stoi w obliczu rewolucji. Na czele rewolty stoi b. prezydent gen. Ramirez. Zbuntowały się oddziały wojska i marynarki. Nowy prezydent gen. Farrell wysłał oddziały wojska do Buenos-Aires celem stłumienia rewolty.

- Wojska bułgarskie wkroczyły do trzech prowincji greckich, rozszerzając teren okupacji bułgarskiej. Umożliwiło to Niemcom odciążenie wojsk do Włoch.

- Nocy wczorajszej bombowce Mosquito atakowały zachodnie Niemcy, nie poniosły strat.

- Wojska amerykańskie wyładowały we wtorek o świcie na wyspach Admiralicji na północ od Nowej Gwinei.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Berlin 1.III Wieczorny komunikat niemiecki donosi o zaciętych walkach w rejonie Kowla.

Algier 1.III Dziś rano Niemcy przeprowadzili na przyczółku pod Anzio trzecie spodziewane przeciwnatarcie między Carocetto a Cisterna. Zakończyło się ono wśród ulewnego deszczu zupełnym niepowodzeniem.

Londyn 1.III Radio fińskie ogłosiło w audycji dla kraju propozycje sowieckie. Wiele wybitnych osobistości fińskich przybyło do Sztokholmu.